

MAL-VERKOSTON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS I/2026

Aika: **pe 30.1.2026 klo 13.30-15.30**

Paikka: Teams-kokous.

Jäsenet

Pj. Ruusa-Degerman, YM
 Olli Voutilainen, erityisasiantuntija, TEM
 Ruusa-Degerman, erityisasiantuntija, YM
 Maria Torttila, LVM
Sini Tohmo, Väylävirasto
Anne Jarva, maankäytön asiantuntija, Kuntaliitto
Patrik Hämäläinen, Joensuun kaupunki
Mervi Vallinkoski, yleiskaavap., Jyväskylän kaupunki
Tero Piippo, yhteyspäällikkö, Kuopion kaupunki
Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja, Lahden kaupunki
Paula Paajanen, yleiskaavapäällikkö, Oulun kaupunki
Mariitta Vuorenpää, yleiskaavas. Porin kaupunki
Päivi Nurminen, seutujohtaja, Tampereen kaupunkiseutu
Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja, Turun kaupunki
Virpi Mamia, projektipäällikkö, Turun kaupunki
Raine Mäntysalo, professori, Aalto/RYL
Johanna Järvinen, yksikön päällikkö, HSL
Satu Pääkkönen, tulosaluejohtaja, HSY

Varalla

Virpi Mamia, Turun MAL-kaupunkiseutu
 Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM
Olli Maijala, YM
Edgar Pyhälä, erityisasiantuntija, LVM
Seppo Serola, Väylävirasto
 Johanna Vilkuna, liikenne, Kuntaliitto
Pauliina Jalonen, ilmasto, Kuntaliitto
 Pauli Sonninen, kaavoitus, Joensuu
 Anna Isopoussu, Jyväskylän kaupunki
Mika Uolamo, yleiskaavap., Kuopio
Johanna Sääksniemi, Lahden kaupunki
 Virpi Haverinen, Matti Konttinen
 Mikko Nurminen, rakennusvalvonta, Pori
 Eero Kauppinen, Tampereen kaupunkiseutu
Kaisu Kuusela, Tampereen kaupunkiseutu
 Paula Keskikastari, kaavoituspäällikkö, Turku
 Tytti Viinikainen, liikennejärj.asiantuntija, HSL
Miliza Ryöti, asumisen asiantuntija, HSY

Verkoston koordinaatio

Kati-Jasmin Kosonen, kehittämispäällikkö
 Eero Purontaus, suunnittelupäällikkö

Pyydetty puheenvuorot

Edgar Pyhälä, LVM, Liikenne 12 selonteko (asiakohta 3.)

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen (5 min)

Puheenjohtajana kokouksessa toimi ohjausryhmän varapuheenjohtaja Virpi Mamiä Turun MAL-kaupunkiseudulta. Pj avasi kokouksen klo 13.30.

2. Edellisen kokouksen (8.12.2025) asiat (5 min)

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion:
<https://mal-verkosto.fi/mal-verkosto/ohjausryhman-kokoukset-2025/>

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Liikenne 12 suunnitelma, valtioneuvoston selonteko (20 + 15 min)

Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vuosille 2026–2037 ja antanut sen selontekona eduskunnalle 18.12.2025. Liikenne 12 – suunnitelma) on strateginen suunnitelma Suomen liikennejärjestelmän kehittämistä 12 vuodeksi, suunnitelman visio ulottuu jopa vuoteen 2050 asti. Suunnitelma on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) mukaisesti ja siinä **käsitellään kaikki liikennemuodot, henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot ja kaikki väylämuodot, sekä palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet.** Suunnitelmaa päivitetään lakisääteisesti jokaisella hallituskaudella. Ensimmäinen Liikenne 12 -suunnitelma tehtiin vuosille 2021–2032. Suunnitelmaa on valmisteltu yhdessä sidosryhmien kanssa ja valmistelua on tukenut Liikenne 12 työn parlamentaarinen työryhmä.

Vuosille 2026–2037 päivitetyn suunnitelman tavoitteet ovat turvallisuus, toimivuus ja kestävyys sekä ohjaavana tekijänä taloudellinen tehokkuus. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma sovitetaan yhteen julkisen talouden suunnitelman kanssa ja päätöksiä rahoituksesta tehdään budjetti- ja kehysprosesseissa. Suunnitelma sisältää **tavoitteet kokonaisturvallisesta, toimivasta ja kestävästä liikennejärjestelmästä sekä konkreettisen toimenpideohjelman,** joka ohjaa liikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena. Suunnitelman osana esitetään valtion rahoitusohjelma ja tiivistelmä vaikutusarvioinnista, ml ympäristövaikutusten arviointi.

Päivitetyn liikennejärjestelmäsuunnitelman käsittelyn seuraava vaiheena on suunnitelman toimeenpano. Väylävirasto laatii kevään aikana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja liikennejärjestelmäanalyysin pohjalta valtion väyläverkkoja koskevan investointiohjelman. Investointiohjelmalla hyödynnetään talousarvioesitysten valmistelussa. Liikenne- ja viestintäministeriö seuraa vuosittain suunnitelman toimenpiteiden etenemistä. Linkki selontekoon:
<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=5402>

Edgar Pyhälä liikenne- ja viestintäministeriöstä esittelee kokoukselle valtioneuvoston selontekoa päivitetystä Liikenne 12 –suunnitelmasta ja toimeenpanosta.

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee valtioneuvoston selonteon Liikenne 12 eli valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037 tiedoksi ja keskustelee suunnitelmaan liittyvistä kaupunkiseutuja koskevista näkökohdista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ja sovittiin, että esitys liitetään kokousaineistoihin.

4. MAL-verkoston ajankohtaiskatsaus (10 min)

Päätyneet hankkeet ja raportit

- **Ylikunnalliset elinkeinoalueet:** raportti
- **Kaupunkivihreä:** raportti
- **Pyöräliikenne-hanke:** raportti Traficomilla valmistelussa

Talouskatsaus ja raportointi

- Vuoden talousluvut 2025 (Kokoukseen mennessä)
- Lyhyt vuosikertomus (Raportointiliite)

Viestintä ja tilaisuudet

- Joulukuun uutiskirje
- MAL-verkoston [Juhlaseminaarin aineistot](#)

Tulevat:

- Kestävät kuntaverkostot seminaari “Strategiasta käytäntöön” 18.3.26, MAL-verkosto osajärjestäjänä, hybridiseminaari Kuntatalolla
- Seudullisen Kaupunkivihreän kehittäminen, palautewebinaari kevätkaudella (aikatauluttamaton)
- MAL-verkoston Kesäseminaari + ohryn kokous (aikatauluttamaton)
- Kohtuuhintaisen asumisen tilannekuva Suomessa, suurten kaupunkiseutujen yhteiskeskustelu (alustava)
- MAL-verkoston Vuosiseminaari marras-joulukuun vaihde 2026

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös: Merkittiin ajankohtaiset asiat merkittiin tiedoksi ja hyväksyttiin vuoden 2025 raportointi. Jaettiin läsnäolijoille Kuntayhteistyöseminaarin linkki.

5. MAL-verkoston Toiminta ja taloussuunnitelma vuodelle 2026 (40 min, liitedokumentti)

Valtakunnallinen MAL-verkosto tuo yhteen valtion ja kaupunkien toimijat, alan asiantuntijat, tutkimuslaitokset ja järjestöt ajankohtaisten MAL-teemojen ympärille. Työn tavoitteena on tukea jäsenyhteisöjen yhteensovittavaa MAL-suunnittelua. Toimintaa ohjaa valtakunnallinen ohjausryhmä, nelivuotiskausittain muodostettava Strateginen viitekehys ja Verkostosopimus sekä vuosittain vahvistettava tarkempi Talous- ja toimintasuunnitelma. Viimeisin Verkostosopimus ja Strateginen viitekehys on laadittu kevätkaudella 2024 ja ovat voimassa 2024–2027.

Verkoston uudistettuihin läpileikkaaviin strategisiin painopisteisiin kuuluvat seudullisuus ja seutuyhteistyö, kestävä maankäyttö, kestävä asuminen sekä kestävä liikennejärjestelmä. Strategiset painopisteet ja tavoitteet löytyvät osoitteesta: <https://mal-verkosto.fi/mal-verkoston-painopisteet-ja-kestava-kaupunkikehitys/asumisen-ja-asuinymparistojen-kehittaminen/>

MAL-verkoston koordinaatio esittelee ohjausryhmälle vuoden 2026 yhteistyöhankkeet ministeriöiden, Kuntaliiton, seutujen, maakuntien ja tiedelaitosten kanssa toteutettavaksi. Suunnitelmaan sisältyy myös esitys vuoden 2026 talousraamista ja rahoituksen vahvistamisesta.

Vuonna 2026 toteutettava hankeyhteistyö

I. Seudullisten suunnitelmien ympäristövaikutusten arvioinnin kehittäminen (Hankeliite)

Toteutetaan selvitystyö erilaisista seudullisten suunnitelmien osallistamis- ja ympäristöarviointikäytännöistä. Selvitetään miten ne toteuttavat SOVA-lain kirjauksia ja henkeä laadukkaasta vaikutustenarvioinnista sekä haarukoidaan seutujen tarpeita konkreettisten tukiaineistojen laatimiselle vaikutustenarviointiprosessiin. Tavoitteena parantaa ympäristövaikutusten arviointien laatua ja resurssitehokkuutta paikallisin voimin. Työ tehdään yhteistyössä ympäristöministeriön, tutkimuslaitosten ja case-seutujen kanssa. Työ rahoitetaan YM:n selvitysrahalla.

II. Kohtuuhintaisen asumisen tulevaisuuskeskustelut (ideointivaihe)

Keskustelujen virittäminen rakennuttajille, vuokratyöyhtiöille ja asumisen asiantuntijoille. Varaudutaan yhteiseen keskustelemaan seminaariin, esim. pyöreän pöydän tilaisuuteen, jossa kootaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon toimijat. Kuvataan Tampereen seudulla marraskuussa 2025 aloitettu prosessi ja kerätään hyviä käytäntöjä sekä kootaan tietoja asumiseen liittyvästä segregaatiosta ja sen vaikutuksista kaupunkiseutujen kehitysnäkymiin. Varaudutaan *EU:n The European Affordable Housing Plan* –aloitteen toimeenpanoon yhdessä eurooppalaisten verkostojen, mm Eurocities-verkoston kanssa. Työssä käytetään verkoston omia resursseja asiantuntijoiden työpanosta.

III. Matkaketjujen solmupisteet – erityisesti asemanseututieto ja maankäyttökysymykset (Hankeliite)

Toteutetaan tarkastelu raideliikenteen matkaketjuyhteyksien ja liityntäpysäköinnin tarpeista kaupunkiseuduilla. Pureudutaan case-seutujen erilaisiin käytäntöihin, kustannustenjakoon, pysäköinnin ja jatkoyhteyksien riittävään tasoon ja ohjeistukseen. Tavoitteena tukea (raide)liikenteen solmupisteiden kehittämistä sekä valtiolla että MAL-verkoston jäsenseuduilla. Työ tehdään yhteistyönä Väyläviraston, Fintrafficin, VR:n sekä seutujen, kuntien ja maakuntaliittojen kanssa. Työssä käytetään verkoston omia resursseja sekä Väyläviraston teemaan osoitettua rahoitusta (osaselvitykset, harjoittelijatyö).

Jatketaan verkoston Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaprosessien tiedollista tukemista yhteistyötä seutujen ja SUMP-teemaan erikoistuneiden kehittämissyksiköiden, mm UBC:n ja Traficomien yhteystietopisteen kanssa.

Päätösehdotus: hankkeet. Ohjausryhmä hyväksyy vuonna 2026 toteuttavat hankkeet ja suunnitelman talouden vahvistamiseksi.

Päätösehdotus, talousraami: Ohjausryhmä valtuuttaa koordinaation käymään neuvottelut rahoituspohjan vahvistamiseksi seuraavien vaihtoehtojen puitteissa: *uusien kaupunkiseutujen ja kaupunkien kutsuminen jäseniksi, maakuntaliittojen kutsuminen jäseniksi, uusien valtiotoimijoiden kutsuminen mukaan toimintaan sekä hankeyhteistyön ja sidosryhmäyhteistyön laajentaminen* siten, että alijäämä n 34 000 euroa/ vuosi täyttyy strategiakauden loppuun saakka.

Päätös: Hyväksyttiin talous ja toimintasuunnitelma v 2026. Ohjausryhmä valtuutti koordinaation käymään neuvottelut uusien jäsenien kanssa, erityisesti kasvavien kaupunkiseutujen mal-työhön osallistuvat maakuntien liitot. Samalla linjattiin vaikuttavaa hankeyhteistyötä edistettäväksi edelleen.

6. BOOST: Strateginen ekologinen kompensatio ja alueelliset luonnonarvomarkkinat (15 min)

BOOST-hanke on monitieteinen tutkimus- ja kehityshanke, jossa tarkastellaan strategisen ekologisen kompensaation mahdollisuuksia ja alueellisten luonnonarvomarkkinoiden luomista Suomessa. Hankkeessa on kehitetty toimintamalleja, joilla luonnon monimuotoisuuden heikennykset ja niiden hyvittäminen voidaan integroida osaksi alueidenkäytön suunnittelua ja kaupunkiseutujen kehittämistä.

MAL-verkosto on ollut mukana hankkeen yhteistyökumppanina. Hankkeessa on ollut mukana myös kompensaation seudullisen tason tarkastelu: miten ylikunnalliset viheryhteydet, siniset vaikutusalueet ja luontokohteiden kytkeytyneisyys voidaan huomioida strategisessa päätöksenteossa.

Hanke on loppusuoralla ja se päättyy tammikuussa 2026. Esityksessä käydään läpi hankkeen keskeisimmät tulokset, kaupunkiseuduille suunnatut suositukset sekä jatkohyödyntämisen mahdollisuudet MAL-suunnittelussa.

Päätösehdotus. Ohjausryhmä merkitsee BOOST hankkeen tilannekatsauksen tiedokseen.

Päätös: Merkittiin BOOST-hankkeen tilannekatsaus tiedoksi.

7. Kevään 2026 kokoukset (10 min)

Päätösehdotus: Sovitaan kevätkauden kokoukset ja Kesäseminaarin ajankohta.

Huhti-toukokuun kokous: 28.4 ip, 29.4 ip tai 12.5. iltapäivä

Kesäkokous ja seminaari elokuussa Turussa: pe 21.8., tai to 27.8. tai pe 28.8.

Päätös: Päätettiin pitää seuraava ohjausryhmän kokous ti 12.5. ip, verkoston kesäkokous seminaarin puitteissa Turussa elokuussa (pe 21.8.), lokakuun kokous 7.10. ip ja vuoden viimeinen kokous 9.12. ip. Vuosiseminaarin ajankohdan haarukointi päätettiin jättää seuraavaan toukokuun kokoukseen.

8. Muut asiat

Seututoimiston muutto Tampereella toisiin tiloihin helmikuun alussa.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.28.